

Perusopetuksen opetussuunnitelman ja perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman päivittäminen 1.8.2026 alkaen

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta 16.06.2026 § 72
182/12.00.01/2026

Sivistysjohtaja: 1.8.2026 voimaan tulevaa laajaa opetussuunnitelmauudistusta on kevään 2026 aikana työstetty maakunnallisena yhteistyönä. Maakunnallisesti laadittujen suunnitelmien sisällöt on sen jälkeen yhdistetty Nurmeksen paikallisiin opetussuunnitelmiin. Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta hyväksyi opetussuunnitelman 25.11.2025, § 96. Tähän kokonaisuuteen tulee 1.8.2026 alkaen teknisiä päivityksiä. Päivityskokonaisuus perustuu seuraaviin opetushallituksen antamiin muutosmääräyksiin:

Oppimisen tuen uudistus

Opetushallitus on 29.10.2025 antanut perusopetuksen järjestäjille muutosmääräyksen (liitteenä OPH-5165-2025) ja päättänyt muutoksista Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuihin:

Luku 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen

Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukujen 5, 7 ja 10 muutokset ovat perusopetuksen osalta teknisiä korjauksia oppimisen tuen uudistukseen liittyen. Lukujen 5 ja 7 tekniset korjaukset eivät aiheita muutoksia perusopetuksen paikallisiin tarkennuksiin.

Muutokset lisätään opetussuunnitelmaan sellaisenaan.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen esi- ja perusopetuksessa

Opetushallitus on 17.12.2025 päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 seuraaviin lukuihin (liitteenä OPH-7885-2025 PO), joka perustuu perusopetuslain muutokseen (628/1998, 2 § 2 mom.)

Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Luku 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Muutosmääräyksessä liikunnallisen elämäntavan edistäminen on vahvistettu osaksi perusopetuksen tehtävää ja yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuria. Muutos koskee perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuja 3 ja 4 sekä uutta alalukua 4.2.3 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen, ja se velvoittaa opetuksen järjestäjiä täydentämään paikallisesti, miten opetuksen järjestäjä toteuttaa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja miten toteutumista seurataan, arvioidaan ja kehitetään. Päivitetyt paikalliset opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Maakunnallisen opetussuunnitelman lukujen 3 ja 4 päivittäminen aloitettiin yhteisellä Liikunnallisen elämäntavan edistämisen työpajapäivällä, johon osallistui kaikista Pohjois-Karjalan kunnista 99 henkilöä (opettajia, rehtoreita sekä opetuksen asiantuntijoita). Maakunnallinen perusopetuksen pedagoginen ryhmä kokoontui

13.3.2026 ja 17.4.2026 työpajapäiviin valmistelevaan päivityksiä, jonka jälkeen ne olivat kommentoitavana kouluilla.

Valmistavan opetuksen lisäopetus

Opetushallitus on päättänyt tammikuussa 2026 muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 *luvun 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen alalukuun 5.4 Opetuksen järjestämistapoja ja alalukuun 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat. Alalukuun 5.4 on lisätty uusi alaluku 5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus. Alalukua 5.6 on täydennetty kuvauksella paikallisesti päätettävistä asioista koskien perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta.*

Teksti on lisätty sellaisenaan maakunnalliseen opetussuunnitelmaan.

Mikäli opetuksen järjestäjä tarjoaa perusopetuksessa järjestettävää valmistavan opetuksen lisäopetusta, opetuksen järjestäjä päättää kirjataanko seuraavat asiat kuntakohtaisena opetussuunnitelman täydennyksenä vai koulun lukuvuosisuunnitelmassa:

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään (S2)

Opetushallitus on päättänyt 18.12.2025 muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) seuraaviin lukuihin (liitteenä 18.12.2025 OPH-5207-2025):

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus - oppimäärä, oppimäärän erityinen tehtävä

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus - oppimäärän erityisen tehtävän kuvaus

Äidinkieli ja kirjallisuus, oppiaineen tehtävän kuvaus sekä luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Maakunnallinen S2 työryhmä (24 henkilöä S2-opettaja ja/tai muu edustaja joka kunnasta) valmisteli luvun 10 kokonaan uusiksi perusteiden mukaiseksi. Lukuun 14 on päivitetty suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -osio perusteiden mukaiseksi. Kyseessä osauudistus: tavoitteita ja sisältöjä ei valtakunnallisesti uudistettu. Lukua 14 ei ole päivitetty muiden oppiaineiden osalta maakunnalliseksi, koska tulossa on valtakunnallisia osaamistakuuseen liittyviä oppiainekohtaisia tavoite ja sisältömuutoksia. Muilta osin perusteiden muutokset ovat lisätty paikalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan.

Oppimisen tuki, kaksikielinen opetus

Opetushallitus päätti 26.3.2026 muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 seuraaviin lukuihin (liitteenä OPH-467-2026).

Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Luku 7.4.1 Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi

Luku 7.4.2 Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma

Luku 7.5.2 Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä

Luku 7.6.1 Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite

Luku 11.1 Kaksikielisen opetuksen tavoitteet ja opetuksen järjestämisen lähtökohtia

Yllä mainitut muutokset ovat ensisijaisesti oppivelvollisuuslain (varhennettu oppivelvollisuus) ja perusopetuslain (20i § voimaantulo 1.8.2026) muutoksista johtuvia. Lisäksi määräysten tarkennuksia Opetushallituksen saamien kysymysten perusteella sekä teknisiä muutoksia (poistettu pidennettyyn oppivelvollisuuteen viittaavat tekstit, kappalejako muutettu, lauseita täsmennetty, poistettu vanhan lain mukaiset kirjaukset), jotka päivitetään maakunnalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan.

Perusopetuksen todistusohjat valmistellaan lautakunnan päätettäväksi syyslukukauden 2026 alussa.

Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026 alkaen ja perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026 alkaen ovat luettavana tämän pykälän oheismateriaaleissa.

Sivistysjohtaja: Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta päättää,

1. hyväksyä perusopetuksen opetussuunnitelman päivityksen otettavaksi käyttöön 1.8.2026 alkaen ja
2. hyväksyä perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman päivityksen otettavaksi käyttöön 1.8.2026 alkaen.

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.